

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0532.6.GEO1.D.OC	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	<i>Obszary chronione (park narodowy lub park krajobrazowy) - ćwiczenia terenowe</i>
	angielskim	<i>Protected areas (national park or landscaped park) - field exercises</i>

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Geografia
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. Małgorzata Ludwikowska-Kędzia, prof. UJK
1.6. Kontakt	malgorzata.ludwikowska@ujk.edu.pl 349 6466

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	Podstawowa wiedza z zakresu zasadniczych dyscyplin geografii fizycznej, biologii i historii użytkowania środowiska

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Ćwiczenia terenowe	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia w terenie (region świętokrzyski)	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, obserwacja, praca w grupie, dyskusja panelowa i typu seminaryjnego	
3.5. Wykaz literatury	Podstawowa	Buchholz L., Józwiak M., Reklewski J., Szczepaniak P., (red.), 2021. Monografia Świętokrzyskiego Parku Narodowego, Wyd. ŚPN, Bodzentyn-Kraków. Duck R., Reed R., Weyers J. 2002. Nauki o środowisku, ćwiczenia praktyczne. PWN, Warszawa (wskazane rozdziały); Jones, A., Duck, R., Reed, R., Weyers, J. 2000. Practical Skills in Environmental Science. Prentice-Hall, London.
	uzupełniająca	Świercz A., (red.) 2010. Monografia Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego, Kielce Świercz A., (red.) 2014. Monografia Cisowsko-Orłowskińskiego Parku Krajobrazowego. Kielce Świercz A., (red.) 2022. Monografia Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego. Kielce.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

3.6. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
C1. uzyskanie poszerzonej wiedzy o formach ochrony przyrody w Polsce oraz metodach czynnej ochrony przyrody stosowanych na terenach parków narodowych i krajobrazowych (głównie regionu świętokrzyskiego) ale także poszerzonej wiedzy o społecznym kontekście ochrony przyrody.
Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)
Bioróżnorodność, jej ochrona i zagrożenia. Ustawowe formy ochrony przyrody w Polsce - możliwości i ograniczenia. Formy czynnej ochrony przyrody. Zależności między implementacją wybranych form czynnej ochrony przyrody a funkcjonowaniem populacji. Zarządzanie parkami narodowymi. Znaczenie współpracy ze społecznościami lokalnymi przy wdrażaniu form czynnej ochrony przyrody. Rola ośrodków dydaktycznych i ścieżek dydaktycznych w parkach narodowych - edukacja interdyscyplinarna połączona z rekreacją. Zasady udostępniania parków narodowych według Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.IV.2004 (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z poz. zm.). Antropopresja na obszarach prawnie chronionych – sposoby przeciwdziałania. Ruch turystyczny w parkach narodowych oraz zagrożenia wynikające z penetracji turystycznej.

4.2 Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
W01	zna podstawowe formy ochrony przyrody w Polsce oraz przykłady różnych form czynnej ochrony przyrody; wyjaśnia różnice między ustawowymi formami ochrony przyrody, takimi jak parki narodowe, krajobrazowe, użytki ekologiczne, rezerваты i in. i analizuje dane z różnych źródeł i poprawnie wnioskuje co do możliwości zastosowania określonych metod czynnej ochrony przyrody, zna podstawy funkcjonowania populacji poszczególnych gatunków w ekosystemach, rozumie dostrzega zależności między strukturą ekosystemu a kondycją populacji, rozumie związek między formami czynnej ochrony przyrody a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym, zna zasady zarządzania programami chroniącymi zasoby przyrodnicze, rozumie znaczenie działań informacyjnych i edukacyjnych w ochronie przyrody; charakteryzuje w zakresie geografii, poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego a także występujące tam procesy naturalne i antropogeniczne oraz opisuje sposoby ochrony środowiska na zasadach zrównoważonego rozwoju;	GEO1A_W02
W02	rozumie dynamikę i złożoność ekosystemów, interpretuje zagrożenia dla bioróżnorodności związane z rozwojem infrastruktury i kurczeniem się powierzchni siedlisk; interpretuje różne zjawiska i procesy przyrodnicze, w układzie przestrzennym i czasowym, opierając się na podstawach empirycznych, w tym terenowych i laboratoryjnych, rozumiejąc w pełni znaczenie metod statystycznych i technologii informacyjnych w zakresie geografii.	GEO1A_W03
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	planuje i przeprowadza podstawowe badania w zakresie nauk geograficznych i wybranej specjalności, organizując pracę indywidualną i zespołową; analizuje i pogłębia wiedzę o ochronie przyrody,	GEO1A_U04
U02	dostrzega odbicie lokalnych problemów środowiskowych w skali globalnej i lokalnej, identyfikuje i interpretuje zagrożenia dla bioróżnorodności i szanse jakie niesie rozwój technologii i cywilizacji oraz konieczność stosowania nowoczesnych technik w ochronie zasobów przyrodniczych, analizuje problemy związane ze środowiskiem przyrodniczym oraz znajduje ich rozwiązania korzystając z wybranych metod analizy przestrzennej	GEO1A_U08
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	dyskutuje na temat możliwości i form ochrony przyrody, potrafi współdziałać w grupie; poszerzania swojej wiedzy i doskonalenia umiejętności jej przekazywania. Odczuwa potrzebę poszerzania posiadanej wiedzy, potrafi umiejętnie wyszukiwać i analizować źródła informacji w internecie i literaturze naukowej.	GEO1A_K02
K02	Jest świadomy potrzeby negocjacji i mediacji w sprawach ochrony przyrody uznaje znaczenie wiedzy geograficznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz krytycznie ocenia informacje z różnych źródeł na ten temat.	GEO1A_K03

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)											
	Kolokwium*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	Z T	W	C	Z T	W	C	Z T	W	C	Z T
W01			X			X			X			X
W02			X			X			X			X
U01			X			X			X			X
U02			X			X			X			X
K01			X			X			X			X

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
inne (zajęcia terenowe - ZT)*	3	50-55% pkt z kolokwium oraz zadań podczas zajęć terenowych
	3,5	55-65% pkt z kolokwium oraz zadań podczas zajęć terenowych
	4	65-80% pkt z kolokwium oraz zadań podczas zajęć terenowych
	4,5	80-90% pkt z kolokwium oraz zadań podczas zajęć terenowych
	5	90-100% pkt z kolokwium oraz zadań podczas zajęć terenowych

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	32	24
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>	32	24
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	43	51
<i>Przygotowanie do zajęć terenowych</i>	32	25
<i>Zebranie materiałów do zajęć terenowych</i>	11	26
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	75	75
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	3

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....